

روانشناسی رنگ در محیط زیست

محمدحسن فاطمی راد

مریم باقری



نشر واثیا

سرشناسه	: فرامی راد، محمدحسین، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: روان‌شناسی رنگ در محیط زیست/محمدحسین فاطمی راد، مریم باقری.
مشخصات نشر	: تهران: ویرانه، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۹۶-۰۵-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص: ۱۳۹.
موضوع	: رنگ -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Color -- Psychological aspects
موضوع	: رنگ -- جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Color -- Qur'anic teaching
موضوع	: رنگ -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Color -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده	: باقری، مریم، ۱۳۶۷ -
رده بندی کنگره	: BF۷۸۹ ۱۳۹۵ ۲۹۰۷/ر
رده بندی دیویی	: ۱۵۲/۱۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۳۱۷۲۱۴



نشر و انیا

روان‌شناسی رنگ در محیط روستا

نویسندگان: محمدحسن فاطمی‌راد- مریم باقری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۴۹۶-۰۵-۲

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰

قیمت: ۱۱۰۰۰۰ ریال

نشر و انیا: خیابان فخررازی خیایان شهدای ژاندارمری پلاک ۶۳ طبقه ۳

تلفن: ۰۹۱۲۱۸۶۶۵۵۸-۶۶۹۶۱۱۶۳

مرکز پخش: خیابان شهید مدنی، خیابان وحیدیه، میدان تسلیحات، کوچه

مسجد جامع فاطمیه غربی، روبروی مسجد، ساختمان پزشکان فاطیما، طبقه سوم

تلفن ۷۷۲۵۷۵۱۷ - ۰۹۱۲۵۵۸۰۱۰۳

مرکز رصد روان‌شناسی اسلامی

فهرست مطالب

۹	 مقدمه
---	-------------

بخش اول

۱۱	 تاریخچه پیدایش رنگ
۱۲	 رنگ در شهرهای قدیم
۱۳	 رنگ در شهرهای امروز
۱۴	 دیدگاه زیبایی‌شناسی شهری
۱۶	 استفاده از رنگ‌های طبیعی در شهر
۱۸	 نگاهی به رنگ در شهرها اشهرهای خاکستری
۱۸	 اغتشاش و بی‌نظمی سیم شهر
۱۹	 رنگ، هویت شهرها
۲۱	 اصول و مبانی رنگ‌شناسی در معماری، شهرسازی و فضای سبز

بخش دوم

۲۳	 رنگ از منظر قرآن، حدیث و روان‌شناسی
۲۴	 مفهوم رنگ
۲۶	 رنگ در علم روان‌شناسی
۲۸	 رنگ در قرآن کریم
۳۰	 رنگ آبی
۳۲	 رنگ زرد
۳۳	 پوشش زرد در روایات
۳۴	 رنگ سبز
۳۶	 پوشش سبز در روایات
۳۷	 رنگ قرمز
۳۷	 پوشش قرمز در روایات
۳۸	 رنگ سفید و تأثیرات آن از منظر قرآن کریم

- ۴۸ پوشش سیاه در روایات
- ۴۹ مقایسه دیدگاه اسلامی و دیدگاه علمی

بخش سوم

- ۵۱ طاعت مصداق رنگ سبز
- ۵۲ ه هنگ رنگ ها
- ۵۳ رنگ درمانی
- ۵۴ رنگ ها و تاثیر آنها
- ۵۵ رنگ سفید
- ۵۵ رنگ سیاه
- ۵۶ رنگ قرمز یا سرخ
- ۵۷ رنگ نارنجی
- ۵۸ استفاده از رنگ نارنجی در محیط آموزشی
- ۵۸ رنگ زرد
- ۵۹ رنگ سبز
- ۶۰ استفاده از رنگ سبز در فضای آموزشی
- ۶۱ رنگ آبی
- ۶۲ استفاده از رنگ آبی در فضای آموزشی
- ۶۲ رنگ لاجوردی
- ۶۳ رنگ کبود
- ۶۴ رنگ صورتی
- ۶۱ رنگ زردلیمویی
- ۶۵ رنگ زردطلایی
- ۶۵ رنگ آبی آسمانی
- ۶۵ رنگ آبی نیلی
- ۶۶ رنگ سرمه‌ای روشن
- ۶۶ رنگ افلاطونی (کیود روشن)
- ۶۶ رنگ نقره‌ای
- ۶۶ رنگ قهوه‌ای

۶۸	قرمز: خوش قلب اما خودپرست
۶۸	صورتی: مورد علاقه دیگران
۶۹	آبی: نظم، پشتکار، تنهایی
۶۹	ارغوانی و بنفش: رنگ عارف‌ها و روان‌گران
۷۰	ارغوانی مایل به آبی
۷۰	طراحی رنگ بنفش در فضای آموزشی
۷۱	قهوه‌ای: قابل اعتماد
۷۱	خاکستری: احساس بی‌نیازی
۷۲	پرتقالی: صداقت آری، هوسبازی هرگز
۷۲	سبز: کنش‌های
۷۲	فیروزه‌ای: اسرارآمیز و پندناپذیر
۷۳	سیاه: حرص، ذلت و گرفتاری
۷۳	زرد:
۷۳	ارگونومی، کاربرد و مفهوم رنگ
۷۴	ماهیت رنگ
۷۴	رنگ‌ها چگونه به وجود می‌آیند
۷۴	اقسام رنگ
۷۵	رنگ‌های خنثی
۷۵	رنگ‌های گرم
۷۵	رنگ‌های سرد
۷۵	کاربرد رنگ در ارگونومی
۷۶	تأثیر رنگ‌ها بر تفکر و خلاقیت
۷۷	نگهداری و توسعه فضای سبز
۷۹	ایجاد فضای سبز به منظور بهسازی محیط زیست
۷۹	احداث فضای برای بازی کودکان
۷۹	مکانی برای آموختن
۸۰	گرد هم آوردن افراد همه جامعه
۸۰	پارک و باغ‌های ملی

۸۲	حس مکان در پارک
۸۴	عوامل موثر در حفظ و توسعه فضای سبز
۸۵	انواع فضای سبز
۸۶	کاربرد گیاهان در معماری
۸۷	کاربرد مهندسی گیاهان
۸۷	کاربرد گیاهان در کنترل اقلیم
۸۷	اهمیت پارک فضای سبز شهری
۸۸	عوامل مهم در طراحی محوطه
۹۰	رنگ عاملی مهم در طراحی فضای
۹۲	تاثیر روانی رنگ‌ها در فضای سبز
۹۳	همنشینی رنگ‌ها در طراحی منظر
۹۳	طبقه‌بندی رنگ‌ها
۹۶	بررسی رنگ‌ها و چگونگی استفاده از جدول رنگ‌بندی در طراحی فضای سبز
۱۰۱	آشنایی با برخی گیاهان در طراحی فضای سبز
۱۰۲	آشنایی با برخی از گل‌ها
۱۰۹	گیاهان دائمی زینتی
۱۱۰	کاشت ردیفی درختان
۱۱۳	کاشت گیاهان در لاوک (گلدان‌های بزرگ)
۱۱۴	گیاهان خزنده بالا رونده
۱۱۵	پرچین‌ها
۱۱۶	چمن ظریف، چمن درشت و علفزار
۱۱۹	رنگ گل‌ها نشانه چیست؟
۱۲۳	معانی گل‌ها
۱۲۷	کاربرد گیاهان دائمی در تزیینات
۱۳۳	گل‌های بهاری در طراحی دکوراسیون داخلی منزل
۱۳۹	منابع

مقدمه

رنگ یکی از جنبه‌های مهم زندگی شهری است. رنگ از جمله خصوصياتی است که در کنار شکل، ابعاد، جنسیت و بافت هر شیء، حجم یا فضای آن را به ما می‌شناساند. در بیشتر موارد نخستین چیزی که بیننده در مورد یک شکل شناسایی می‌کند، رنگ است.

صور دیبایی بدون رنگ برای هیچ یک از ما ممکن نیست. در محیط شهری رنگ را همه جا می‌توان دید؛ در بدنه و نمای ساختمان‌ها، پوشش بام، کف سازی، مبلمان شهری، فضای سبز، خودروها و حتی آسمان شهر و نیز رنگ آمیزی لباس افراد به همگی نقش مهمی در تعیین چهره رنگی شهر دارند. برای مثال در جامعه ما رنگ‌های تیره و کدر، رنگ‌های غالب هستند که مسلمان شهرهای ما را متفاوت از شهرهایی می‌کند که مردم آن تمایل به رنگ آمیزی‌های تند و شاد دارند. رنگ‌ها نه فقط از نظر زیبایی بخشیدن به دنیای اطراف ما اهمیت دارند، بلکه تغییرات عاطفی-روانی قوی نیز بر اشخاص می‌گذارند. رنگ‌ها تعابیر روانی مختلفی دارند و همانطور که در قبل نیز بحث شد، می‌توان خصوصیات افراد یا جامعه را از روی رنگ‌هایی که استفاده می‌کنند و دوست دارند، شناسایی کرد. از این جهت رنگ ابزار مهمی در جهت هدایت و القای حالات روانی خاص به افراد و جوامع است. فضاهای تیره و ناهمگون، افراد را دچار افسردگی و فشارهای روانی ناخواسته می‌کند، در حالی که خود افراد نیز از دلایل واقعی آن با خبر نیستند. از رنگ می‌توان در طراحی فضا بهره فراوان برد. رنگ به کاهش خستگی و

برانگیختن چشم کمک می‌کند. رنگ‌ها زمینه متنوعی از فضاها (کنتراست‌ها) را در ساعات مختلف روز پدید آورده و در هر ساعت، سایه روشن‌های جدیدی به وجود می‌آورند و فضا را متنوع و سرزنده می‌کند. فضا این‌که با استفاده از رنگ می‌توان به فضا یکپارچگی و وحدت بخشید یا آن را متمایز و قابل شناسایی نمود. جالب این‌که این استفاده معمولاً هزین خاصی را به سازنده و استفاده کننده تحمیل نمی‌کند. رنگ‌ها معانی نمادین دارند و حتی در تصورات ذهنی ما نیز هر بنا با رنگ‌های خاصی تداعی می‌شود. مثلاً رنگ‌های فیروزه‌ای و آبی یادآور بناهای مذهبی و مساجد هستند و یا با دیدن رنگ‌های تند و شاد به یاد فضاهای کودکان می‌افتیم. رنگ‌های مختلف می‌توانند یادآور آرمان‌ها، معانی و وقایع خاص باشند. برای مثال رنگ‌های سبز و آبی برای مراسم عاشورا و رنگ‌های زرد، سرخ، نارنجی یادآور فصل پاییز و آغاز مدرسه است که هر یک چهره متفاوتی به فضای شهر می‌دهند.